

IRAN

19 april – 2 maj 2017

AviFauna
NATURRESOR

Magnus Ullman

IRAN

DELTAGARE

Jan Blomqvist, Huskvarna
 Christer Jonasson, Tving
 Bertil Casslén, Lund
 Claes Möllersten, Färjestaden
 Per Ålind, Kalmar
 Magnus Benedictsson, Sollentuna
 Anders Liwendahl, Stockholm
 Lars Lindell, Färjestaden
 Klaus Laimer, Volders, Österrike

RESELEDARE

Magnus Ullman, Brantevik

RESRUTT

- 19/4 Avresa.
- 20/4 Vi anländer Ahwaz på småtimmarna. Karun/Ahwaz, Tavahe, Restaurant Gomide Talaii, Mazrae Seh. Natt i Ahwaz.
- 21/4 Ali Zoghayeli, Shavoor River, River Dez/Choga Zanbil, Choga Zanbil, Ali Chaab. Natt i Ahwaz.
- 22/4 Helveh, Karun/Ahwaz, flyg till Teheran. Natt i Teheran.
- 23/4 Emamzadeh Hashem, Damavand: Lar, Polur. Natt i Afra Takht.
- 24/4 Afra Takht, Abbandan Babolsar, Lapoo Zaghmarz Wetland. Natt på Morvarid Hotel, Behshahr.
- 25/4 Morvarid Hotel, Miankaleh: Gorgan Bay, Kaspiska havets strand; Bandar-e Gaz. Natt i Minudasht.
- 26/4 Golestan NP: Tangrah, Dasht, Mirza Bayloo, Dasht DOE, Ghez Qal'ea. Natt i Minudasht.
- 27/4 Til Abad, Abr, Biyarjomand. Natt i Qaleh Bala.
- 28/4 Khar Touran: Delbar, Cheshme Majerad. Natt i Qaleh Bala.
- 29/4 Qaleh Bala, Biyarjomand, Parvar East. Natt i Semnan.
- 30/4 Shahmirzad, Parvar South, Parvar Protected Area: Parvar DOE, Kaverd-ravinen, Mulla Deh. Natt i Semnan.
- 1/5 Semnan, Cheshme Café, Amin Abad, Tal Tangeh. Natt i Teheran.
- 2/5 Sightseeing Stora basaren i Teheran, flyg hemåt.

OMSLAG. *Gröna biätare.* Foto: Klaus Laimer

Hypokolius, Helveh den 22 april. Foto: Bertil Casslén

INLEDNING

Iran är ett stort land – mycket stort – och trots att vi bara hinner skumma delar av det får vi möjlighet att besöka flera av de mest spännande biotoperna: öken, alpina berg och Kaspiska havets strand samt dessutom landets båda kornbodar: Khuzestan och den kaspiska regionen mellan Kaspiska havet och Elburzbergen. Vi får därmed också kontakt med de allra flesta av Irans alla exklusiva arter som Pleskes özenskrika, hyrkanmes, afghanskriktrast, hypokolius, stäppspärv och... ja, listan kan göras snart sagt hur lång som helst.

På det hela taget perfekt väder. Det vill säga när det började bli för varmt i Khuzestan flög vi vidare norrut till svalkan i Teheran. Och när vi hindrades av regn den 26 april gav nederbörden oss i själva verket möjlighet att få kontakt med en rastande balkanflugsnappare. Och efter frukost upphörde regnet.

Att Iran fortfarande är mycket isolerat från Västvärlden märks på den entusiasm man överallt möter – alla som kan minsta lilla engelska vill gärna prata. Och de som kan engelska är betydligt fler än för 10–15 år sedan. Utvecklingen går framåt.

RESEDAGBOK

Torsdag 20 april

Vi anländer till Ahwaz på småtimmarna, hämtas av vår guide Razagh (ej fågelkunnig) och två minibussar och körs till hotellet för snabb och smidig incheckning.

Vi tar sovmorgon, käkar frukost klockan 08 och skådar sedan lite längs floden Karun nedanför hotellet. Mängder av natt- och andra hägrar, en snygg kungsfiskarbrink med 22 gråfiskare vid sina håll, blek tornseglare och småtärna.

Härlig öppning med alla rödvingade vadarsvalor första dagen. Tavahe den 20 april. Foto: Bertil Casslén

Norr om Ahwaz ska vi besöka viktiga lokaler i provinsen Khuzestan. Avfärd 0930 till Tavahe i södra delen av det stora våtmarksområdet Bamdej där rödvingade vadarsvalor svirrar fram och tillbaka utanför bussfönstren innan vi ens kommit fram. Vi går en sväng i strålände behagligt solsken längs vattenkanten. Gott om genomflytande vadare som svart-, mo- och många andra snäppor. Dessutom är sumpvipa en mycket vanlig häckfågel (liksom vadarsvalorna). Även gott om stytlöpare. Vi ser också några gulärar av rasen *feldegg* och hör flera rödstrupiga piplärkor. Såväl dvägrördrom som smyrnakungsfiskare visar sig – vilket knappast papyrus- och kavedunsångarna gör; men vi hör i alla fall flera stycken. Andra eftertraktade godbitar är trädnäktergal och turkesantörnskata (båda lokala häckare). Gott om gröna biätare.

Smyrnakungsfiskare den 20 april. Sträng uppsyn. Foto: Christer Jonasson

Snabb och god skådarlunch på Restaurant Gomide Talaii, där några också passar på att kryssa av afghanskriktrast vid en liten damm bakom restaurangen.

Dagens sista lokal blir Mazrae Seh i norra delen av Bamdej, där det mest blir en mängd reprisar inklusive

rödvingade vadarsvalor som står tätt, tätt i en gammal risodling. Gott om sumpvipor här också. En vanlig kungsfiskare fullbordar en trippel i kungsfiskare. Varmt under eftermiddagen (runt 30° eller något mer) men inte överhettat tack vare att det fläktar duktigt.

När vi kör mot Ahwaz får vi äntligen in dagens två första svartvingade glador, fina obsar! Arten tycks öka i Iran.

Fredag 21 april

Start kl 06 i halvdagern; kl 0645 går solen upp och en stund senare tar vi en kaffe/te + biscuits längs vägen där vi också lyckas se en spelande svart frankolin (om än på håll).

Idag höjer vi insatsen betydligt och siktar på de riktigt tunga arterna. Vi startar vid Ali Zoghayeli med fina vassbälten och ganska snart utkristalliserar sig en basråsangare bland alla rörsångare (och några enstaka papyrussångare). Här och var ser vi några smågrupper med den vasslevande irakskriktrasten och lite fler afghanskriktrastar (med vidare biotopval). Direkt överraskande är en hona hypokolius – och då har vi ännu inte kommit till någon av resans hypokoliuslokaler! Flera dvägrördrommar flyger av och an. En blåkråka spelflyger – absoluta sydgränsen för häckande blåkråka, sen tar indisk blåkråka över söder om oss. Fältfrukost med utsikt över vassarna.

En promenad vid Shavoor River ger inte så mycket, dock en sjungande trädnäktergal, en av flera under dagen.

Vi fortsätter till skogliga miljöer vid River Dez/Choga Zanbil – där vi programenligt ser flera hypokolius – bland annat en snygg överflygande formation med i solskenet vitglänsande vingspetsar hos hannarna. Eksångare sjunger överallt. Två mesopotamiska kråkor dyker plötsligt upp i luften över oss men försvinner snabbt innan kamerafolket hinner med.

Mesopotamian Spiny-tailed Lizard, Choga Zanbil den 21 april. Foto: Bertil Casslén

Dagen avrundas under ledning av Razagh med sightseeing vid Choga Zanbil; vi imponeras inte minst av hur klart man hade för sig för över 3000 år sedan beträffande vårdagjämning och himlakropparnas rörelser. Här gör vi också en trippel i biätare. Det är 34° i skuggan (vi går i solen) men utan vidare uthärdligt ändå tack vare fläktande vindar.

Dagen avslutas vid Ali Chaab, en våtmark längs vägen mot Ahwaz, bland annat med en stilig gulhuvad gulärle (rasen *lutea*).

Hypokolius, Helveh den 22 april. Foto: Christer Jonasson

Lördag 22 april

Start enligt samma procedur kl 06, te/kaffe längs vägen en timme senare och vidare mot dagens lokal, Helveh. Strax innan vi kommer fram får vi dock syn på 3 misstänkta svarthuvade sparvar, kör förbi men klokt nog vänder vi. Det visar sig vara en flock på över hundra fåglar, sjungande och födosökande i ett jordbruksfält. De sitter tätt och är mycket rörliga – och säkerligen på genomflyttning (*Zugunruhe* som den perfekta tyska termen lyder). En härlig art hur som helst. Vi ser dessutom ytterligare några ex. när vi strax efteråt svänger in vid Helveh.

Snabbt ut ur bilarna och vi möts direkt av en nästan bedövande mängd hypokolius som flyger av och an, ofta i par och ofta med bomaterial i näbben (gäller mest honorerna men ibland också någon hane). Det är mäktigt att uppleva att denna nästan mytiska art kan vara så vanlig! Dessutom gott om gulstrupiga stensparvar som ofta sitter intill sina skatliknande bon modell mindre och tjippar. Även gott om sjungande både eksångare och trädnäktergal samt någon enstaka östlig sammetshatta respektive (långstjärtad) sydnäktergal. Även flera turturduvor.

Dock går det trögre med dagens huvudsakliga målart. Men vi får hjälp av chefen för Helveh-reservatets DOE-center (DOE = Department of Environment, det vill säga Naturvårdsverket) som tar oss med på en promenad. En givande promenad ska det visa sig – som börjar med att vi stöter några ökennattskärror i ett område med glesa, låga buskar. Utan större brådska glider de iväg och går snart ner igen.

Nåväl, till slut får Per syn på en tamariskspurv på långt håll – områdets sista målart inhängd och klar! Vi fortsätter längs en liten markväg och ser rätt många, i flera fall hannar som sitter på sina halvfärdiga bon och med vingfladder och sång försöker locka någon hona (som vi dock aldrig ser). Och hypokoliusarna fortsätter flyga fram och tillbaka – härligt!

Efter dagens andra snabbfrukost vänder vi söderut 1145, kör till hotellet för incheckning, lunch och artgenomgång. Termometern visar då 38°. Dags att lämna Khuzestan.

Sena eftermiddagen åker vi följdriktigt till flygplatsen för vidare transport till huvudstaden. Och då är det ytterligare några grader varmare.

Söndag 23 april

Frukost på Grand Hotel i Teheran kl 07, avfärd kl 08 i fyra 4WD-fordon under ledning av vår fågelkunnige guide Ehsan Talebi.

Vi lämnar (relativt snabbt) ett väl trafikerat Teheran och börjar snart klättra uppför. Första stopp görs vid passet vid Emamzadeh Hashem med en vacker nästan gyllene kupol på 2.700 meters höjd. Sädesärlor och stensparvar.

Vi fortsätter norrut över de delvis snöklädda Elburzbergen och gör ett rejält skådarstopp vid Lar på Damavands sydvästslutning (på 2.500 meters höjd). Artlistan blir kort men kvaliteten är det inget fel på. Den toppas av lammgam, och dessutom ser vi klippsparv, klippnötväcka, stensparv, svart röstjärt, medelhavsstenskvätta, stentrast, örnvråk och 8 ex av den lokala formen av stenbock – besoarget. Alpseglare svischar fram och tillbaka.

En blåtrast sitter längs vägen på lite lägre höjd när vi fortsätter neråt.

Lunch i Polur och ytterligare ett kortare skådarstopp ovanför byn innan vi fortsätter den numera ganska snabba vägen över Elburz tack vare två filer i vardera riktningen.

Så småningom kommer vi ner på låglandet med väldiga mängder risodlingar och skäggtärnor i en del av dem. Natt i en semesterby utanför Afra Takht nära Kaspiska havets strand. Minst en miljon sjögrodor hörs när vi i mörkret går till våra lägenheter från restaurangen.

Måndag 24 april

Efter en snabb kopp te och en heljuste tomatmacka på rummet (som hotellet försett oss med) samlas vi för avfärd i halvdagen kl 0600. Efter 10 minuter lyckas vi också hitta våra chaufförer (som fortfarande sitter och dricker te i godan ro) och vår guide Ehsan (som sover gott).

De kommer dock i gång mycket snabbt och cirka 0620 kommer vi iväg (strax efter soluppgång kl 0615 som vi dock inte ser mycket av eftersom det är mulet idag).

Dagens huvudmål är Abbandan Babolsar dit vi når kl 0700 (abbandan = damm som anlagts för att lagra vatten som senare ska användas för de otaliga risodlingar som finns i området).

Vi går en trevlig runda runt den tämligen rektangulära dammen med en hel del vass i mitten där det sitter ett par sjungande trastsångare. Ganska snart stöter vi på en av många mindre flugsnappare samt en av dagens två kaukasiska lundsångare. Cettisångare hörs på några ställen (dock ej sång; har de sjungit färdigt?).

Några pungmesar varken ser eller hör vi dock. Men – för att tala med forna tiders fyrvaktare vid Ottenby (som Lasse vet berätta om) – ”Det vill gärna bli bra”. Så när vi gått halva varvet får vi äntligen syn på pungmes, och efter ytterligare väntan visar sig en fin liten kvartett: 2 svarthuvade pungmesar, 1 europeisk pungmes och 1 hybrid (svart huvud med nästan vit kalott med rätt skarpa gränser mot det svarta). Snacka om utdelning!

Ny på AviFaunas Iranlista: svarthuvad pungmes. Abbandan Babolsar den 24 april. Foto: Klaus Laimer

Vi står och tittar rätt länge på några svarthuvade pungmesar med olika grad av insprängt grått på hjässa och nacke; en har dessutom smalt vitaktigt högst upp och är möjligen hybrid den också.

Tillbaka till hotellet för en välförtjänt frukost innan vi fortsätter till Lapoo Zaghmarz Wetland där vi går en rejäl

promenad. Lite blåsigt och mindre av skäggtärnor här än över alla risfälten vi just passerat, dock en sandtärna. Störst intresse tilldrar sig kanske en orm som Bertil berättar är ofarlig vilket han också visar genom att fånga den; bestäms så småningom till rutsnok.

Vi får i alla fall in lite änder, inklusive vitögad dykand och dessutom svarthalsad dopping. Samt både lärkfalk och rödfalk.

Närmaste granne med våtmarken är vårt hotell Morvarid Hotel, så det blir en synnerligen kort transport. Incheckning och lunch.

Kaspisk trut, Morvarid Hotel (Kaspiska havets strand) den 24 april. Foto: Bertil Casslén

Hotellet ligger vid Kaspiska havets strand så vi ägnar en god stund åt mås- och tärmspaning ut över havet. Tyvärr går stora mängder trut alldeles för långt ut. Men vi skrapar i alla fall ihop kaspisk trut, stäpptrut, långnäbbad mås och dvärgmå. Runt hotellet snurrar några rödfalkar – och det verkar faktiskt som både rödfalk och tornfalk bor under hotelltaget.

Middag och artgenomgång – som vanligt någon form av välsmakande kebab.

Dvärguv hörs dessutom genom hotellfönstret när rullen nedtecknar dessa rader. Gonatt!

Tisdag 25 april

Te/kaffe kl 0600, inpackning i bilar och avfärd 0630 (efter att personalen noggrant kollat minibaren i våra rum där det på sin höjd fanns två vattenflaskor – det tog sin lilla tid). Kort transport till Miankaleh, där några av dagens häftigaste obsar görs under de 5 minuter det tar att släppa in oss genom grinden. Lite oenighet om vilken rosen- vi sett men det uppdagas att det både gäller rosenfink och rosenstare. Dessutom visar sig en turturduva inte alls vara en turtur utan en större turturduva (av *meenatyp*), en klar raritet i Iran! Fin obs där den låter sig beundras öppet i ett träd i några minuter innan den flyger sin kos.

Sedan vi väl släppts in vandrar vi en god stund i reservatets mycket speciella landskap med stickiga buskar, så pass glesa att det är rimligt att utan större besvär promenera runt. Egendomligt dödstillt och inte en enda av de eftersökta sylvorna. Så småningom ser vi i alla fall en hona och lite senare surrar en hane, sen en till och ganska snart sjunger det östliga sammetshättor lite här och var i buskagen. Vi var helt enkelt för tidiga för dessa sju sovare!

Gott om mindre flugsnappare ser och hör vi också (resans första sjungande till och med), och 2 sjungande av vardera kaukasisk lundsångare och sibirisk gransångare. Lite halvkvädna fasaner hörs då och då – en äkta *lifer* för

Stäppsparrv, Dasht den 26 april. Foto: Christer Jonasson

många eftersom fasanerna här är spontant förekommande, inte utsläppta av jägare.

Frukost intas i ett stort öppet fält under rovfågelsspännande – men knappt några sträckare noteras just då, dock en lokal shikra. Av sträckande rovfåglar under hela förmiddagen kan nämnas 1 stäpphök och 15 bruna glador, och dessutom en rejäl omgång rödvingade vadarsvalor.

Efter frukost idkar vi närstudium av en sällsynt oskygg stentrasthanne – hur grann som helst.

Därefter kör vi genom buskmarkerna ner till den enorma Gorgan Bay, som för dagen visar sig hålla extremt lågt vatten, så att området där vi rör oss snarare liknar en öken än en våtmark. Dock finns mängder av större flamingor på håll. Och på närmare håll finns fuktiga, grunda partier som håller flera hundra vadare, framför allt diverse strandpipare. Dessutom slår vi till med en kaspisk pipare, blytung trots att vi är vid Kaspiska havet. Dessutom en hel del mosnäppor och en myrsnäppa – alltid lika trevlig att möta.

Till sist gör vi ett besök vid Kaspiska havets strand på en plats som domineras av ett fartyg som gått på grund så rejält att det nästan står uppe på stranden. Dessutom några småspovar och d:o långnäbbade måsar.

Vi gör ett återbesök vid vårt hotell för lunch (enligt beställning snarlik gårdagens lunch men med annan färg på äggröran).

Därefter anträder vi den långa resan mot vårt hotell. Ett stopp i Bandar-e Gaz där vi spanar ut över sydsidan av Gorgan Bay – blåsig och lite kyligt. Bland annat årtå, skedand, silkeshäger och rödfalk. Dagens begivenhet består i ett besök på ett vattenpipe- och tehus. Vi avstår vattenpipa men får gott te.

Efter ytterligare ett par timmar i bil, inklusive stopp för att köpa reservdelar till ett av fordonen, når vi Minudasht sent, strax innan kl 20.

Onsdag 26 april

Sedan ett par dagar har väderprognoserna för idag (Golestan NP längst uppe i nordost) sett dystra ut: dagsregn.

Utan avbrott. Vi repar mod med te/kaffe och en tjock hjärtformad pepparkaka kl 0600 och avfärd 15 minuter senare. Det regnar mycket riktigt hela resan.

Plötsligt får rl:en syn på ett vattendrag i Tangrah där han drar sig till minnes att i liknande regnväder i april 2003 av en tillfällighet sett ett helt koppel (blöta) balkanflugsnappare. Vi tar tillfället i flykten och stannar till.

Liksom 2003 går vi alltså uppströms i regnet. Inte mycket rörelse men vi lyckas i alla fall långt om länge skaka fram en grå och en mindre flugsnappare. Återsamling vid bilarna där det visar sig att The Dynamic Duo (Stockholmskontingenten) faktiskt skakat fram en snygg hanne balkanflugsnappare tillsammans med flera mindre och grå flug. Det vill vi andra inte missa, så vi tar oss till detta fina ställe med glesa och rätt smala träd och med helt annan fågeltillgång än i området i övrigt: många rastande flyttare nedtryckta av regnet. Och jodå, alla får njuta av balkanflugen.

Vi kör vidare in i nationalparken för programenligt stopp i Dasht för fältfrukost och *Emberiza*-span. Perfekt ställe för en fältfrukost eftersom vi trots regnet kan sitta torrt och varmt inomhus i Café Venus! Det gillar vi. Snygga sädesärlor av rasen *personata* ser vi dessutom genom fönstret.

Lagom tills vi käkat färdigt har det i stort sett slutat regna – och under resten av dagen kommer det så få stänk att vi klarar oss utan regnkläder. Så såg sannerligen inte prognosen ut!

Vi får jobba *Emberiza* en god stund men så småningom hittar vi dagens målart nr 1: en ursnygg hanne stäppsparrv. Konstigt nog sjunger den inte trots att den rimligen är alldeles nyanländ, troligen på grund av det föga inspirerande vädret.

Vi fortsätter till Mirza Bayloo, DOE-centrum för parkvakter, där vi skådar i och runt trädgården en god stund medan Eshan telefonerar. Buskar och diverse högt gräs i den karga stäppmiljön gör att det rastar gott om fågel, framför allt mängder av mindre flugsnappare. Dessutom flera busksångare, en oriensångare, en isabellastenskvät-

ta, en ortolansparv och en blåhake. Snacka om kul skådning! I närheten finns också ett gäng bruna majnor – den centralasiatiska/afghanska populationen når ju in hit till nordöstra Iran. En grågam seglar högt över våra huvuden. Tyvärr visar det sig att vi inte får fortsätta in i reservatet här (som AviFauna gjort ett par tidigare resor) – ny reservatsledning och nya bestämmelser för att skydda områdets krågaseller.

Vi tipsas om att vi kan åka till ett annat DOE-centrum i Dasht som kan upplysa oss om ett fint område vi kan besöka. Nu visar sig redan området runt centrat vara en fin fågellokal. Förutom gott om mindre flugsnappare sitter några stäppsparvar på en ledning och när vi går närmare flyger en skum flock förbi som vi inte blir kloka på. Lite längre fram finns en konstgjord damm och när vi tittar ner i den får vi det överraskande svaret: 59 smalnäbbade simsnäppor som på vanligt sätt snurrar runt och piggt pickar i sig föda från ytan. Alla i olika stadier av utfärgning och på väg från vinterkvarter i Arabiska sjön till nordliga häckplatser. Grymt häftigt!

Väl tillbaka vid bilarna får vi syn på en flock gråhuvad steglits – med klar splitvarning! Här kan vi också titta närmare på kaukasiska lundsångare.

Mästersångare, Ghez Qal'ea den 26 april. Foto: Christer Jonasson

Under ledning av en parkvakt och en lokal fågelfotograf kommer vi äntligen iväg – in i ett fint, öppet område med låga buskar, Ghez Qal'ea ("Flickslottet", här lär en flicka ha bott i ett sedan länge försvunnet slott). Även trevligt med fågel inklusive mängder av mindre flugsnappare i de låga buskarna (eller på marken). Av en dryg handfull svarta och vita stenskvättor destillerar vi fram 2 hybrider medelhavs x nunne (en svart- och en vitstrupig) samt 4 hannar nunnestenskvätta. En hona turkestantörnskata tigger flitigt av sin hanne och blir vederbörligen matad. Här ser vi även en fältpiplärka och några mästersångare som visar upp sig fint.

När vi kör ut ur parken ser vi vildsvin stå och tigga vid väggkanten intill människor som matar dem som hundar – så tama har de blivit på grund av flitig matning berättar Eshan.

Två timmars resa tillbaka till hotellet och när vi kommer ut ur parken regnar det åter rejält en stund.

Torsdag 27 april

Närmare sex timmars resdag. Sovmorgon och te/kaffe på hotellet i Minudasht kl 07, därefter avfärd i mulet och lätt regn. Frukost efter någon timme vid Til Abad, en fin bergig dal. Men direkt kyligt i den i och för sig inte sär-

skilt starka vinden. Efter frukost skådar vi – med viss framgång. Här finns flera stenskvättor, de flesta nunne men också hane och hona av finschstenskvätta. Vidare mästersångare, blårast och klippnötväcka. Några kråkor irriterar en kungsörn som sitter flott på en klippa. Vanligast art är som vanligt mindre flugsnappare.

Vi passerar åter Elburz (passhöjd 2.080 m.ö.h.) och när vi kommer över på södra sidan klarnar det snabbt upp och solen lyser äntligen på oss. Nästa mål är Abr. Strax innan vi kommer fram flyger en hane ängshök förbi framför oss och några berglärkor sitter vid väggkanten. Abr betyder "moln" och just här är det åter totalt dimmigt och riktigt kallt i snålblåsten. Inte skådarvänligt så vi vänder. När vi kommer ner på höjd med en smula sikt stannar vi till och spanar in några vitgumpade buskskvättor (rasen *variegatus*) och några ortolansparvar.

Vi kör istället söderut och efter lunch nära Sharud på en lite flashig friluftsrestaurang fortsätter vi den långa färden. I Biyarjomand sträcker vi på benen, tankar på "sista macken före öknen" och beundrar några biätare.

Färden går genom halvöken och strax innan klockan 18 anländer vi till den lilla byn Qaleh Bala som pittoreskt klättrar uppför en bergssida. Här inkvarteras vi i några lokala hus – enkelt men charmigt och med fin utsikt ner över slätten. Vi hinner lite skådning innan middag och bockar bland annat av 100 stäppvråkar som glider över mot ostnordost på hög höjd klockan 1830 – överraskande sent, men flera ses snart gå ner för övernattnings i området. I strömmen även en subadult smutsgam och en stäppörn.

Middag och artgenomgång smakfullt på en terrass; förutom böneutroparen hörs även sydnäktergal på håll. Annars noterar vi hur tyst det är. Mot slutet av artgenomgången hörs även byns dvärguv.

Fredag 28 april

Stora ökendagen i Khar Touran. Och det blir *As good as it gets*, som vi säger på svenska. Kort resa från våra hus till reservatet i utkanten av den jättelika öknen Dasht-e Kavir. Vi stannar vid DOE-centret för att visa våra papper och plocka upp den obligatoriska parkvakten. Även om här finns en snygg svartpannad törnskata är det nog lokalens storskarv som tilldrar sig stort intresse där den sitter och tittar sig omkring 15 meter upp i en mast. Inte en firre så långt ögat når. Har nog inte kommit helt rätt.

Väl iväg får vi snart syn på en kragtrapp som snyggt står och visar upp sig. Därefter stannar vi vid en liten spaningskulle och nästan lika snabbt får vi syn på 2 asiatiska vildåsnor (onager), som ofta på rätt långt håll – men ändå: härliga djur.

Sen går vi på ett ursnyggt, produktivt led ut i *Zygophyllum*-landskapet och får leta en bra stund innan Blomma larmar Pleske! Alla samlas men bara några få hinner se. Vi väntar en god stund och så småningom har flera Pleskes ökenskrikor visat upp sig fint (namngivna 1896 av Zarusny efter den ryske zoologen Theodor Dimitrievich Pleske (1858–1932), bland annat författare till *Ornithological Fauna of Imperial Russia*, 1891). Av baraarten hänger vi också in saxaulvarfågel, saxaulsångare, snårångare, rosenstare och svartbukig flyghöna.

Pleske, onager och kragtrapp före frukost, vi överväger hotellpoolen men väljer ändå att skåda vidare.

Därefter tillbaka till DOE-centret vid Delbar (fortfarande med svartpannad törnskata) för frukost intill en liten damm med födosökande grönbena och mosnäppa. Dessutom kommer bådeökenfink, ökentrumpetare och blek

Cheshme Majerad, vår lunchlokal i Khar Touran den 28 april. Foto: Klaus Laimer

stensparv ner för att dricka. Flera mindre flugsnappare och rosenfinkar i den lilla trädgården. Här finns till och med några småfiskar i det grunda vattnet – men knappast så att de kan föda en storskarv ens av ökenformen.

Så ger vi oss ut på en lång tur genom halvöknen – mycket fågeltomt längs vägen. Efter en timme kommer vi fram till Cheshme Majerad, en sedan länge övergiven odling. Vatten sipprar dock fortfarande fram, det är lite grönt här och var och åter får vi ett härligt urval fåglar serverade. Bland annat finns här ett par orientstenskivtor (i stort sett på sin västgräns) samt en hane svart buskskvätta (d:o). Äntligen får vi dessutom in citronärta på reselistan och dessutom födosöker 5 smalnåbbade simsnäppor flitigt i en damm (men sådant är vi ju vana vid numera).

Vildåsnespaning, Khar Touran den 28 april. Foto: Magnus Ullman

Resan tillbaka är lika lång men mer givande fågelmäsigt med fina obsar på stenökenlärka. Ett par kronflyghöns ses tyvärr bara av första och sista bilen. Och 2 asiatiska vildåsnor som skräms av bilarna och snabbt försvinner över en kan ses bara av första bilen.

Vid middagen blåser det rejält, så att artgenomgången ute på terrassen i Qaleh Bala blir rätt besvärlig med papper som fladdrar och sand som yr. Men en grymt fin dag var det!

Lördag 29 april

Förfrukostpromenad i Qaleh Bala med start kl 0615. Gårdagskvällens kulingvindar har förbytt i stiltje och en solig, fin morgon möter oss; härlig utsikt nedåt över byns odlingar och ut över slätten. Tyvärr ganska stiltje på fågelfronten också, förutom en och annan av de obligatoriska mindre flugsnapparna. Dock hörs ett par kaukasiska lundsångare och några flockar rosenfink drar runt. En sydnäktergal sjunger.

En saxaulsångare sjöng snällt för oss i Biyarjomand den 29 april. Foto: Christer Jonasson

Frukost och iväg 0830 – närmare 6 timmars körning idag. Stopp för att handla vatten i Biyarjomand och där sjunger faktiskt en saxaulsångare från tallallén längs vår väg. Kul!

Vi har planerat att äta fältlunch i Parvar East men när vi närmar oss har det börjat regna. Så vår guide Eshan ordnar så vi får äta vår fältlunch under tak i bottenvåningen på en moské – lite udda men funktionellt.

Vi tycks dessutom ha makterna på vår sida för när vi ätit klart har det slutat regna och solen tittar fram. Ett oplanerat stopp längs vägen ger ett gäng gåsgamar och ett planerat stopp ger en hybrid nunne x medelhavstenskivta. Nästa planerade stopp ger en nunnehanne i par med en

bobyggande hona, troligen en medelhavshona, men hybridhona ska inte uteslutas.

Stensparv, Parvar East den 29 april. "Va' de' nå't?". Foto: Christer Jonasson

Så småningom når vi efter 30 körda mil dagens fågel-skådarstopp, Parvar East, där vi främst ägnar oss åt vitstrupig näktergal (som vi bara observerat i förbifarten tidigare): flera hanner och en bobyggande hona. Även isabellastenskvätta, stentrast, stensparv och några afghanska pipharar. Örnvråk på bo.

Vi rullar de sista 6 milen till vårt hotell i Semnan och ankommer som vanligt runt (eller strax efter) kl 1800 – och efter ett par nätter på "filtmadrasser" på golvet uppskattar vi den goda komforten på ett bra hotell!

Söndag 30 april

Superlativen börjar nästan bli uttjatade på denna resa så vi nöjer oss med att konstatera: det blev en bra dag även idag.

Te/kaffe och sockerkaka kl 06 och avfärd 0615 – eller snarare lite senare för vi blir försenade av 3 saxaulsångare utanför hotellgånggen.

I Shahmirzad snurrar vi runt ett tag i jakt på en bensin-station. När vi väl rullar iväg hörs en balkanspett genom bilrutan. Vi ut och ser den flyga iväg över gatan för att sätta sig snyggt i ett par träd på andra sidan. Fin och lite överraskande obs!

Vitstrupig näktergal, Parvar den 30 april. Foto: Christer Jonasson

Dagens längsta skådning genomförs vid Parvar South där vi från 2.450 m.ö.h. i ganska sakta mak vandrar uppåt ständigt avbrutna av allsköns fåglar, i första hand bergortolan som är ganska vanlig. Kaspisk snöhöna hörs tämligen omgående – och den typiska siluetten syns högst

uppe på översta kammen. Dessutom flera vitstrupiga näktergalar och en del berglärkor. Vi får komma rätt högt innan vi stöter på den första dvärgsångaren, men när väl isen är bruten visar sig arten vara ganska vanlig.

Vi fortsätter lite uppåt och når cirka 2.600 m.ö.h. där vi roar oss med dessa arter samt rödpannad gulhämpling och snöfink, bara förbiflygande för de flesta utom för Klaus som fortsatt uppåt en bra bit (men bergen här är ju ungefär som hans bakgård hemma). Även Per fortsätter uppåt och försvinner över kammen.

Afghansk piphare, frukostlokalen Parvar South den 30 april. Foto: Christer Jonasson

Så småningom rör vi oss neråt igen och möts av regn. Men det blir inte så farligt som det verkade och när vi med fordonen flyttat en liten bit till en fin frukostplats skiner solen igen. Förutom frukost med bland annat gurka, tomat och ägg gives här ett helt koppel pipharar samt mästernångare, rödpannad gulhämpling och persisk stenskvätta.

Vi kör in i själva reservatet Parvar där vi stannar nära DOE-centret för att spana besoarget och hittar så småningom ett stort gäng totalt oskygga djur – otroligt vad frånvaro på jakt kan göra mycket (det hade vi gillat även beträffande vildåsorna – både för deras egen och vår skull)!

Nästa stopp är en häftig ravin där så småningom 2 murkrypare håller en fin show för oss. Speciellt på slutet dessutom på ovanligt nära håll.

Därefter fortsätter vi till den officiella avslutningen på resan, Mulla Deh, sista kilometrarna på rätt eländig väg, brant uppför dessutom. Men det är det värt för man kommer fram till ett härligt, öppet landskap på ett par tusen meters höjd med gröna fält och blommande frukt-träd: perfekt för en picknick! Men vi ska först skåda. Gott om gransångare sjunger. Det tar ett bra tag men så småningom hittar vi ett par hyrkanmesar – lika rörliga och helt oskygga som stjärtneser. De lyckas dessutom ständigt hålla sig halvdolda i de täta träd där de födosöker.

Välförtjänt lunch i denna idyll (och någon påpekar att både frukost och lunch erbjuds vid normal tidpunkt, d.v.s. om man följer klockan hemma i Sverige som går 2 ½ timme efter vår). Där efter 8 mils transport tillbaka till hotellet i Semnan.

Måndag 1 maj

Återstår huvudsakligen transport till Teheran. Te/kaffe och lite saxaulsångarspaning i hotellträdgården kl 0630 och därefter avfärd sedan våra minibarer omsorgsfullt kontrollerats.

Fältfrukost intas vid Cheshme Café till tonerna av en sjungande dvärgsågare som hörs från P-platsen på 2.360 meters höjd – inga långa vandringar uppför här inte! Även persisk stenskvätta observeras. Tyvärr anländer caféägaren just när vi ska köra så han missar att sälja 15 muggar te.

Resan är inte riktigt slut än: tujastenknecht, Amin Abad den 1 maj. Foto: Klaus Laimer

Vi fortsätter vår resa och gör en avstickare vid Amin Abad där det finns fin *Juniper*-skog med riktiga höga, fylliga träd. Vi går uppför några branter och får vänta en god stund: Först får vi höra tujastenknecht på håll och efter ytterligare en stund får vi några korta obsar av sittande fåglar. Ännu en art på sin absoluta västgräns och fullständigt blytung på VP-listan.

Vi kör vidare och intar lunch i Teheran och åker sedan upp i bergen norr om staden. På 2.650 meters höjd tar vägen plötsligt slut på grund av att man lagt en stor vall som hinder tvärs över för att hindra trafik när vägen är översnöad. Tyvärr har man inte noterat att vägen nu är helt bar. Så vi traskar till fots kanske en km uppåt till bron vid Tal Tangeh (2.820 m.ö.h.) där vi spanar en god stund.

Både vi och murkryparen hoppade jämfota av glädje. Tal Tangeh den 1 maj. Foto: Christer Jonasson

Murkrypare häckar under bron men det är tveksamt om de redan finns på plats – jodå, plötsligt sitter en **murkrypare** på broräcket! Man vill gärna ha sin dagliga murkrypare, tack. En närgången klippnötväcka, svart rödstjärt och klippsparv observeras, men annars gives inte så mycket i den sena eftermiddagen.

Nerfärd genom de alpina turist- och hotellområdena till Grand Hotel i centrum som vi inte når förrän drygt kl 20 efter att ha åkt cirka 250 mil sedan vi lämnade hotellet förra gången. Vi tackar av våra duktiga chaufförer och inte minst vår eminente, trevliga och hårt jobbande guide Eshan.

Tisdag 2 maj

Frukost kl 08, och kl 09 är vi utcheckade och klara och med all vår packning inlastade i en buss som genom det brusande Teheran tar oss till Stora basaren för en och en halv timmes sightseeing och shopping. Vi hinner också dricka ett glas vackert gulfärgat saffranste.

Därefter till Imam Khomeinis internationella flygplats för vidare befordran via Istanbul till Central- respektive Nordeuropa.

Magnus Ullman

Shikra, Dasht DOE den 26 april. Foto: Jan Blomqvist

Artlista fåglar

1. Knölsvan **Mute Swan** *Cygnus olor*
24 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, 6 längs vägen 25/4
2. Gravand **Common Shelduck** *Tadorna tadorna*
10 Gorgan Bay 25/4
3. Snatterand **Gadwall** *Anas strepera*
7 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4
4. Bläsand **Eurasian Wigeon** *Anas penelope*
7 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4
5. Gräsand **Mallard** *Anas platyrhynchos*
3 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, 5 Bandar-e Gaz 25/4
6. Skedand **Northern Shoveler** *Anas clypeata*
6 Bandar-e Gaz 25/4
7. Årta **Garganey** *Anas querquedula*
5 Tavahe 20/4, 8 Bandar-e Gaz 25/4
8. Kricka **Eurasian Teal** *Anas crecca*
15 Gorgan Bay 25/4
9. Brunand **Common Pochard** *Aythya ferina*
2 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4
10. Vitögd dykand **Ferruginous Duck** *Aythya nyroca*
2 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4
11. Kaspisk snöhöna **Caspian Snowcock** *Tetraogallus caspius caspius*
2 Parvar South 30/4
12. Berghöna **Chuckar** *Alectoris chukar koroviakovi*
4 Lar 23/4, 6 Golestan NP 26/4, 1 Til Abad 27/4, smärre antal längs vägen + Parvar East 29/4, 2 Parvar South 30/4, 2 Parvar Protected Area 30/4
13. Visselhöna **See-see Partridge** *Ammoperdix griseogularis*
2 Helveh 22/4
14. Svart frankolin **Black Francolin** *Francolinus francolinus*
1 Tavahe 20/4, vanlig 21/4, tämligen vanlig 22/4
15. Fasan **Common Pheasant** *Phasianus colchicus talischensis*
8 Miankaleh 25/4
16. Småddopping **Little Grebe** *Tachybaptus ruficollis iraquensis*
6 + flera ungar (någon unge buren på ryggen) Ali Chaab 21/4
17. Skägddopping **Great Crested Grebe** *Podiceps cristatus*
4 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, 1 längs vägen 25/4
18. Svarthalsad dopping **Black-necked Grebe** *Podiceps nigricollis*
1 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4
19. Större flamingo **Greater Flamingo** *Phoenicopterus roseus*
250 Gorgan Bay 25/4, 15 Bandar-e Gaz 25/4

20. Dvärggröddrom **Little Bittern** *Ixobrychus minutus*
2 Tavahe 20/4, 2 Mazrae Seh 20/4, 4 Ali Zoghayeli 21/4, 1 Delbar 28/4
21. Natthäger **Black-crowned Night Heron** *Nycticorax nycticorax*
smärre antal Khuzestan 20–22/4, dock vanlig Karun/Ahwaz
22. Rallhäger **Squacco Heron** *Ardeola ralloides*
6 ex. 20/4, 1 Shavoor River 21/4, 1 Karun/Ahwaz 22/4, 1 Miankaleh 25/4
23. Kohäger **Western Cattle Egret** *Bubulcus ibis*
tämmligen vanlig – smärre antal Khuzestan 20–22/4, 4 Abbandan Babolsar 24/4, 20 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, 1 Golestan NP 26/4
24. Gråhäger **Grey Heron** *Ardea cinerea*
9 Miankaleh 25/4
25. Purpurhäger **Purple Heron** *Ardea purpurea*
2 Tavahe 20/4, 1 Mazrae Seh 20/4, 2 Ali Zoghayeli 21/4, 1 Shavoor River 21/4, 2 Abbandan Babolsar 24/4, 1 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, 2 Miankaleh 25/4
26. Ägretthäger **Great Egret** *Ardea alba*
1 Tavahe 20/4, 1 nära Parvar East 29/4
27. Silkeshäger **Little Egret** *Egretta garzetta*
vanlig 20/4, enstaka 21/4, smärre antal Karun/Ahwaz 22/4, 2 Abbandan Babolsar 24/4, 5 Bandar-e Gaz 25/4
28. Dvärgskarv **Pygmy Cormorant** *Phalacrocorax pygmeus*
5 ex. 20/4, 4 längs vägen 21/4
29. Storskarv **Great Cormorant** *Phalacrocorax carbo*
1 Karun/Ahwaz 20–21/4, 1 Bandar-e Gaz 25/4, 1 (ökenformen) Delbar 28/4, 1 Shahmirzad 29–30/4
30. Fiskgjuse **Osprey** *Pandion haliaetus*
1 Tavahe 20/4, 1 Miankaleh 25/4
31. Svartvingad glada **Black-winged Kite** *Elanus caeruleus vociferus*
2 söder Mazrae Seh 20/4, 1 längs vägen + 1 Ali Zoghayeli 21/4, 1 längs vägen + 2 Helveh 22/4
32. Lammgam **Bearded Vulture** *Gypaetus barbatus*
1 Lar 23/4
33. Smutsgam **Egyptian Vulture** *Neophron percnopterus*
1 subad. sträckande Qaleh Bala 27/4
34. Bivråk **Honey Buzzard** *Pernis apivorus*
2 Lar 23/4, 2 Qaleh Bala 27/4, 1 sträckande Amin Abad 1/5
35. Gåsgam **Eurasian Griffon Vulture** *Gyps fulvus*
7 längs vägen 29/4
36. Grågam **Cinereous Vulture** *Aegypius monachus*
1 Mirza Bayloo 26/4
37. Stäppörn **Steppe Eagle** *Aquila nipalensis*
1 sträckande Qaleh Bala 27/4
38. Kungsörn **Golden Eagle** *Aquila chrysaetos homeyeri*
2 Lar + 1 längs vägen 23/4, 1 Til Abad 27/4, 1 ad. Khar Touran 28/4, 1 Parvar South/frukost 30/4, 1 Parvar Protected Area 30/4, 1 a1, 1 Tal Tangeh 1/5
39. Shikra **Shikra** *Accipiter badius cenchroides*
1 Miankaleh 25/4, 1 Dasht DOE 26/4, 1 Qaleh Bala 27/4, 1 Delbar 28/4
40. Sparvhök **Eurasian Sparrowhawk** *Accipiter nisus*
1 längs vägen 22/4, 1 längs vägen 23/4, 2 längs vägen 24/4, 3 sträckande Miankaleh 25/4, 1 Qaleh Bala 29/4, 1 längs vägen 30/4
41. Brun kärrhök **Western Marsh Harrier** *Circus aeruginosus*
2 Tavahe 20/4, 2 Ali Zoghayeli 21/4, 1 längs vägen 22/4, 5 ex. 24/4, 10 sträckande Miankaleh 25/4, 1 Delbar 28/4,
42. Blå kärrhök **Hen Harrier** *Circus cyaneus*
1 ad. hona Dasht DOE 26/4
43. Stäpphök **Pallid Harrier** *Circus macrourus*
1 hon-färgad sträckande Miankaleh 25/4, 1 Til Abad 27/4
44. Ängshök **Montagu's Harrier** *Circus pygargus*
1 hane Abr 27/4
45. Brun glada **Black Kite** *Milvus migrans*
1 Abbandan Babolsar + 2 längs vägen 24/4, 15 sträckande Miankaleh 25/4, 1 Mirza Bayloo 26/4, 8 längs vägen 27/4, 2 längs vägen 28/4
46. Örnvråk **Long-legged Buzzard** *Buteo rufinus*
1 längs vägen + 3 Lar 23/4, 1 Polur 23/4, 1 Mirza Bayloo 26/4, 2 Ghez Qal'ea 26/4, 2 Qaleh Bala 27/4, 1 Qaleh Bala 29/4, 1 längs vägen + 2 Parvar East 29/4
47. Örnvråk **Common Buzzard** *Buteo buteo*
1 Lar 23/4, 5 längs vägen 23/4, 1 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, 1 Morvarid Hotel 24/4, smärre antal längs vägen + 100 sträckande Qaleh Bala 27/4, 1 Khar Touran 28/4, smärre antal 29/4, 1 längs vägen 30/4, 65 sträckande Amin Abad 1/5; den absoluta majoriteten var stäppvråkar *Buteo buteo vulpinus*, men några kan ha tillhört rasen *menetriesi* som häckar i norra Iran – raserna går knappast att skilja åt i fält

48. Kragtrapp **Macqueen's Bustard** *Chlamydotis macqueenii*
2 Khar Touran 28/4
49. Rörhöna **Common Moorhen** *Gallinula chloropus*
1 Tavahe + 2 längs vägen 20/4, 2 Ali Zoghayeli 21/4, smärre antal Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4
50. Sothöna **Eurasian Coot** *Fulica atra*
2 Abbandan Babolsar 24/4, 1 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, tämligen vanlig längs vägen + Bandar-e Gaz 25/4
51. Stytlöpare **Black-winged Stilt** *Himantopus himantopus*
vanlig Khuzestan 20–21/4, 20 Abbandan Babolsar 24/4
52. Rödflikvipa **Red-wattled Lapwing** *Vanellus indicus*
vanlig Khuzestan 20–22/4

Sumpvipa den 20 april. Foto: Bertil Casslén

53. Sumpvipa **White-tailed Lapwing** *Vanellus leucurus*
vanlig Tavahe och Mazrae Seh 20/4, smärre antal 21–22/4
54. Större strandpipare **Common Ringed Plover** *Charadrius hiaticula*
10 Tavahe 20/4, 500 Gorgan Bay 25/4
55. Mindre strandpipare **Little Ringed Plover** *Charadrius dubius*
1 Morvarid Hotel 24/4, 10 Gorgan Bay 25/4
56. Svartbent strandpipare **Kentish Plover** *Charadrius alexandrinus*
6 Tavahe 20/4, 200 Gorgan Bay 25/4

Kaspisk pipare, en överraskning vid Kaspiska havet. Gorgan Bay 25 april. Foto: Magnus Ullman

57. Kaspisk pipare **Caspian Plover** *Charadrius asiaticus*
1 Gorgan Bay 25/4
58. Enkelbeckasin **Common Snipe** *Gallinago gallinago*
6 ex. 20/4
59. Småspov **Whimbrel** *Numenius phaeopus*
4 Kaspiska havets strand 25/4
60. Svartsnäppa **Spotted Redshank** *Tringa erythropus*
20 Tavahe 20/4

61. Gluttsnäppa **Common Greenshank** *Tringa nebularia*
3 Tavahe 20/4
62. Skogssnäppa **Green Sandpiper** *Tringa ochropus*
1 Abbandan Babolsar 24/4, Dasht 26/4
63. Grönbenä **Wood Sandpiper** *Tringa glareola*
30 ex. 20/4, 2 Ali Chaab 21/4, vanlig Abbandan Babolsar + områdets risodlingar 24/4, 1 Abr 27/4, 2 Delbar 28/4, 11 Cheshme Majerad 28/4
64. Drillsnäppa **Common Sandpiper** *Actitis hypoleucos*
1 Karun/Ahwaz 20/4, 1 Mazrae Seh 20/4, 1 Ali Zoghayeli 21/4, 6 Morvarid Hotel 24/4, 4 Bandar-e Gaz 25/4, 2 Dasht DOE 26/4
65. Småsnäppa **Little Stint** *Calidris minuta*
1 Tavahe 20/4, 10 Bandar-e Gaz 25/4, 1 Cheshme Majerad 28/4
66. Mosnäppa **Temminck's Stint** *Calidris temminckii*
10 Tavahe 20/4, 20 Bandar-e Gaz 25/4, 1 Delbar 28/4
67. Kärrsnäppa **Dunlin** *Calidris alpina*
5 Bandar-e Gaz 25/4
68. Myrsnäppa **Broad-billed Sandpiper** *Limicola falcinellus*
1 Bandar-e Gaz 25/4
69. Brushane **Ruff** *Philomachus pugnax*
50 ex. 20/4, 10 Bandar-e Gaz 25/4
70. Smalnäbbad simsnäppa **Red-necked Phalarope** *Phalaropus lobatus*
59 Dasht DOE 26/4, 5 Cheshme Majerad 28/4
71. Rödvingad vadersvala **Collared Pratincole** *Glareola pratincola*
vanlig Tavahe och Mazrae Seh 20/4, smärre antal längs vägen + Ali Zoghayeli 21/4, 3 längs vägen 22/4, 150 sträckande Miankaleh 25/4
72. Långnäbbad mås **Slender-billed Gull** *Chroicocephalus genei*
2 Morvarid Hotel 24/4, 2 Kaspiska havets strand 25/4, 2 Bandar-e Gaz 25/4
73. Skrattmå **Black-headed Gull** *Chroicocephalus ridibundus*
smärre antal 20–21/4, tämligen vanlig 24/4, smärre antal 25/4
74. Dvärgmå **Little Gull** *Hydrocoloeus minutus*
6 Morvarid Hotel 24/4
75. Kaspisk trut **Caspian Gull** *Larus cachinnans*
1 Morvarid Hotel 24/4
76. Stäpptrut **Steppe Gull** *Larus fuscus barabensis*
2 Morvarid Hotel 24/4
77. Sandtärna **Gull-billed Tern** *Gelochelidon nilotica*
1 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4
78. Kentsk tärna **Sandwich Tern** *Thalasseus sandvicensis*
50 Morvarid Hotel 24/4
79. Småtärna **Little Tern** *Sternula albifrons*
2 Karun/Ahwaz 20/4, 2 Tavahe 20/4, 2 Ali Zoghayeli 21/4, 2 Karun/Ahwaz 22/4, 1 Abbandan Babolsar 24/4
80. Fisktärna **Common Tern** *Sterna hirundo*
10 Morvarid Hotel 24/4
81. Skäggtärna **Whiskered Tern** *Chlidonias hybrida*
4 Tavahe 20/4, 1 Ali Chaab + 6 längs vägen 21/4, 1 längs vägen 22/4, 15 längs vägen 23/4, vanlig 24/4, tämligen vanlig 25/4
82. Vitvingad tärna **White-winged Tern** *Chlidonias leucopterus*
5 Tavahe 20/4, 3 längs vägen 24/4
83. Svarttärna **Black Tern** *Chlidonias niger*
1 Tavahe 20/4
84. Vitbukig flyghöna **Pin-tailed Sandgrouse** *Pterocles alchata*
20 Ali Zoghayeli 21/4
85. Svartbukig flyghöna **Black-bellied Sandgrouse** *Pterocles orientalis*
3 + 1 + 2 Khar Touran 28/4, 2 längs vägen 29/4
86. Kronflyghöna **Crowned Sandgrouse** *Pterocles coronatus*
2 Khar Touran 28/4
87. Klippduva **Rock Dove** *Columba livia*
2 längs vägen 23/4, 10 längs vägen 27/4, 2 Delbar 28/4
[Tamduva **Feral Rock Dove** *Columba livia* (domest.)]
vanlig, sedd dagligen
88. Ringduva **Common Woodpigeon** *Columba palumbus*
2 Karun/Ahwaz 20/4, vanlig River Dez/Choga Zanbil och Choga Zanbil 21/4, vanlig Helveh 22/4, 1 Miankaleh 25/4, 1 längs vägen 27/4, 1 längs vägen 29/4, 10 Mulla Deh 30/4, 1 Amin Abad 1/5
89. Turturduva **European Turtle Dove** *Streptopelia turtur*
2 spelande River Dez/Choga Zanbil 21/4, 10 Helveh 22/4 (ruvande fågel på bo med 2 ägg troligen denna art)

Större turturduva av meena-typ. Inte många fynd i Iran. Miankaleh den 25 april. Foto: Magnus Ullman

90. Större turturduva **Oriental Turtle Dove** *Streptopelia orientalis*
1 Miankaleh 25/4
91. Turkduva **Eurasian Collared Dove** *Streptopelia decaocto*
vanlig, sedd dagligen utom 25/4
92. Palmduva **Laughing Dove** *Spilopelia senegalensis*
vanlig, sedd dagligen, men inte så talrik som turkduva
93. Gök **Common Cuckoo** *Cuculus canorus*
1 röd hona Shavoor River 21/4, 1 Ghez Qal'ea 26/4, 2 Delbar 28/4, 2 längs vägen 29/4, 2 Parvar South + 1 längs vägen 30/4
94. Dvärguv **Eurasian Scops Owl** *Otus scops*
3 spelande Morvarid Hotel 24/5, 1 spelande Qaleh Bala 27/4
95. Berguv **Eurasian Eagle Owl** *Bubo bubo*
1 hörd på morgonen Qaleh Bala 29/4
96. Minervauuggla **Little Owl** *Athene noctua*
1 Ghez Qal'ea 26/4, 1 Til Abad 27/4
97. Ökennattskärre **Egyptian Nightjar** *Caprimulgus aegyptius*
3 Helveh 22/4
98. Alpseglare **Alpine Swift** *Tachymarptis melba*
vanlig Lar 23/4, 2 längs vägen 29/4, 3 Parvar South 30/4
99. Tornseglare **Common Swift** *Apus apus*
3 längs vägen 21/4, smärre antal Helveh 22/4, vanlig Teheran 23/4, 2 Lar 23/4, 10 Dasht 26/4, smärre antal 27/4, 2 längs vägen 29/4, 25 Parvar Protected Area 30/4, smärre antal Teheran 1/5
100. Blek tornseglare **Pallid Swift** *Apus pallidus*
vanlig Karun/Ahwaz och Ahwaz 20–21/4, 5 längs vägen 21/4, smärre antal Ahwaz 22/4
101. Blåkråka **European Roller** *Coracias garrulus*
1 söder Tavahe + 1 längs vägen 20/4, 1 spelflygande Ali Zoghayeli + 1 längs vägen 21/4, 1 längs vägen 30/4
102. Smyrnakungsfiskare **White-throated Kingfisher** *Halcyon smyrnensis*
1 Karun/Ahwaz 20/4, 2 Mazrae Seh + 1 längs vägen 20/4, 3 ex. 21/4, 2 längs vägen + 1 Karun/Ahwaz 22/4
103. Kungsfiskare **Common Kingfisher** *Alcedo atthis*
1 Mazrae Seh 20/4, 1 Ali Zoghayeli 21/4, 4 Abbandan Babolsar 24/4
104. Gråfiskare **Pied Kingfisher** *Ceryle rudis*
22 Karun/Ahwaz + smärre antal andra lokaler 20/4, 5 Ali Zoghayeli 21/4, 2 Shavoor River 21/4, smärre antal längs vägen + 20 Karun/Ahwaz 22/4
105. Grön dvärgbiätare **Green Bee-eater** *Merops orientalis*
5 Choga Zanbil 21/4
106. Grön biätare **Blue-cheeked Bee-eater** *Merops persicus*
tämligen vanlig – vanlig Khuzestan 20–22/4, 5 Delbar 28/4
107. Biätare **European Bee-eater** *Merops apiaster*
smärre antal 20/4, 10 Choga Zanbil 21/4, 50 Helveh 22/4, smärre antal Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, tämligen vanlig Miankaleh 25/4, hörd Ghez Qal'ea 26/4, 2 Biyarjomand + smärre antal Qaleh Bala 27/4, 1 Qaleh Bala 29/4, 100 sträckande Amin Abad 1/5
108. Härfågel **Eurasian Hoopoe** *Upupa epops*
sedd dagligen utom 22/4 i totalt 31 ex. (talrikast i Khuzestan)
109. Balkanspett **Syrian Woodpecker** *Dendrocopos syriacus*
2 Shahmirzad 30/4

110. Rödfalk **Lesser Kestrel** *Falco naumanni*
1 Ali Zoghayeli 21/4, 2 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, 4 Morvarid Hotel 24/4, smärre antal 25/4 (bland annat Morvarid Hotel 25/4), 1 Qaleh Bala 27/4; av åtskilliga obestämda kestreller var troligen en minoritet denna art
111. Tornfalk **Common Kestrel** *Falco tinnunculus*
1 Helveh 22/4, 2 Lar 23/4, 2 Morvarid Hotel 24/4, 2 Morvarid Hotel 25/4, 1 Mirza Bayloo 26/4, 2 Parvar Protected Area 30/4, smärre antal 1/5; av åtskilliga obestämda kestreller var troligen en majoritet denna art
112. Lärkfalk **Eurasian Hobby** *Falco subbuteo*
3 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, 3 Qaleh Bala 27/4
113. Pilgrimsfalk **Peregrine Falcon** *Falco peregrinus*
1 längs vägen 21/4, 1 Qaleh Bala 27/4, 1 Tal Tangeh 1/5
[Halsbandsparakit **Rose-ringed Parakeet** *Psittacula krameri*]
1 Karun/Ahwaz 20/4
114. Isabellatörnskata **Isabelline Shrike** *Lanius isabellinus*
1 Mazrae Seh 20/4
115. Turkestantörnskata **Red-tailed Shrike** *Lanius phoenicuroides*
1 Tavahe 20/4, 1 längs vägen + 1 Ali Chaab 21/4, 1 Helveh 22/4, 4 Ghez Qal'ea 26/4, 1 Til Abad 27/4, 3 Khar Touran 28/4, 1 Parvar South 30/4
116. Svartpannad törnskata **Lesser Grey Shrike** *Lanius minor*
1 Delbar 28/4
117. Saxaulvarfågel **Steppe Grey Shrike** *Lanius pallidirostris*
3 Khar Touran 28/4
118. Sommargylling **Eurasian Golden Oriole** *Oriolus oriolus*
1 Khar Touran 28/4
119. Nötskrika **Eurasian Jay** *Garrulus glandarius hyrcanus*
4 Mulla Deh 30/4
120. Skata **Eurasian Magpie** *Pica pica bactriana*
vanlig, sedd dagligen
121. Pleskes özenskrika **Pleske's Ground Jay** *Podoces pleskei*
3-4 Khar Touran 28/4

Pleskes özenskrika, resans målart inhängd och klar. KharTouran den 28 april. Foto: Christer Jonasson

122. Alpråka **Red-billed Chough** *Pyrrhocorax pyrrhocorax docilis*
tämigen vanlig Lar 23/4, 75 Ghez Qal'ea 26/4, 6 Til Abad 27/4, 40 Qaleh Bala 27/4, 1 Qaleh Bala 28/4, 1 Khar Touran 28/4, 10 Qaleh Bala 29/4, 2 längs vägen 29/4, smärre antal Parvar South + Parvar Protected Area 30/4, 8 Tal Tangeh 1/5
123. Råka **Rook** *Corvus frugilegus frugilegus*
1 längs vägen 20/4, smärre antal längs vägen 23/4, smärre antal 25/4, 1 Golestan NP 26/4, smärre antal längs vägen 1/5

124. Gråkråka **Hooded Crow** *Corvus cornix sharpii*
vanlig, sedd dagligen
Mesopotamisk kråka **Mesopotamian Crow** *Corvus cornix capellanus*
2 River Dez/Choga Zanbil 21/4; akut splitvarning: långbent, långnäbbad och mindre av flockfågel
125. Korp **Northern Raven** *Corvus corax laurencei*
10 Golestan NP 26/4, 10 ex. 27/4, 1 Khar Touran 28/4, 2 längs vägen 29/4, 3 ex. 30/4
126. Hypokolius **Grey Hypocolius** *Hypocolius ampelinus*
1 Ali Zoghayeli 21/4, 6 River Dez/Choga Zanbil 21/4, vanlig Helveh 22/4

Hyrkanmes, Mullah Deh den 30 april. Ovanligt väl synlig. Foto: Bertil Casslén

127. Hyrkanmes **Caspian Tit** *Poecile hyrcanus*
4 Mulla Deh 30/4
128. Talgoxe **Great Tit** *Parus major major*
1 River Dez/Choga Zanbil 21/4, 2 Helveh 22/4, 1 Afra Takht 24/4, 3 Miankaleh 25/4, 2 Tangrah 26/4, 3 Qaleh Bala 29/4, 6 Mulla Deh 30/4, 1 Cheshme Café + 1 längs vägen 1/5
129. Pungmes **Penduline Tit** *Remiz pendulinus*
1 Abbandan Babolsar 24/4
Pungmes x svarthuvad pungmes **Penduline Tit x Black-headed Penduline Tit** *Remiz pendulinus x macronyx*
1–2 Abbandan Babolsar 24/4
130. Svarthuvad pungmes **Black-headed Penduline Tit** *Remiz macronyx macronyx*
3–4 Abbandan Babolsar 24/4
131. Stenökenlärka **Desert Lark** *Ammomanes deserti phoenicuroides*
4 Khar Touran 28/4
132. Trädlärka **Woodlark** *Lullula arborea pallida*
2 Ghez Qal'ea 26/4, 1 Parvar East 29/4, 1 Mulla Deh 30/4
133. Sånglärka **Eurasian Skylark** *Alauda arvensis armenica*
1 Abr 27/4
134. Tofslärka **Crested Lark** *Galerida cristata*
vanlig, sedd dagligen utom 23–24/4 och 30/4; rasen *subtaurica* i Khuzestan och rasen *magna* i norr
135. Berglärka **Horned Lark** *Eremophila alpestris albigula*
3 Abr 27/4, 6 Parvar South 30/4
136. Korttållärka **Greater Short-toed Lark** *Calandrella brachydactyla*
6 Khar Touran 28/4
137. Vitkindad bulbyl **White-eared Bulbul** *Pycnonotus leucotis mesopotamia*
smärre antal 20/4, vanlig 21/4, vanlig Helveh 22/4, [3 Teheran 1/5, några Teheran 2/5]
138. Backsvala **Sand Martin** *Riparia riparia*
smärre antal 20/4, 1 Ali Zoghayeli 21/4, 3 Shavoor River 21/4, 1 Helveh 22/4, smärre antal 24/4, 1 Delbar 28/4, 3 ex. 30/4

139. Ladusvala **Barn Swallow** *Hirundo rustica*
vanlig, sedd dagligen men aldrig i större antal, mest anmärkningsvärda obs: åtskilliga sträckande lågt i motvinden
Khar Touran 28/4
140. Klippsvala **Eurasian Crag Martin** *Ptyonoprogne rupestris*
1 Lar 23/4, 5 Parvar South 30/4, 7 Kaverd-ravinen 30/4, 4 Tal Tangeh 1/5
141. Blek klippsvala **Pale Crag Martin** *Ptyonoprogne obsoleta obsoleta*
5 Cheshme Majerad 28/4
142. Hussvala **Common House Martin** *Delichon urbicum*
smärre antal 20/4, 2 Shavoor River 21/4, 1 Helveh 22/4, 1 Dasht 26/4, 1 längs vägen 27/4, 1 Kaverd-ravinen 30/4
143. Rostgumpssvala **Red-rumped Swallow** *Cecropis daurica rufula*
1 längs vägen + 1 Helveh 22/4
144. Cettisångare **Cetti's Warbler** *Cettia cetti albiventris*
3 Abbandan Babolsar 24/4, 1 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4
145. Snårsångare **Streaked Scrub Warbler** *Scotocerca inquieta*
5 Khar Touran 28/4
146. Stjärtmes **Long-tailed Tit** *Aegithalos caudatus alpinus*
1 Miankaleh 25/4, 1 Tangrah 26/4
147. Lövsångare **Willow Warbler** *Phylloscopus trochilus*
2 Abbandan Babolsar 24/4, 7 Miankaleh 25/4
148. Gransångare **Chiffchaff** *Phylloscopus collybita*
1 Helveh 22/4, 1 Abbandan Babolsar 24/4, 6 Miankaleh 25/4, 2 Delbar 28/4, vanlig (sjungande) Mulla Deh 30/4, 1 längs vägen 1/5
Sibirisk gransångare **Siberian Chiffchaff** *Phylloscopus collybita tristis*
2 sjungande Miankaleh 25/4

Dvärgsångare, Parvar South den 30 april. Foto: Christer Jonasson

149. Dvärgsångare **Plain Leaf Warbler** *Phylloscopus neglectus*
10 Parvar South 30/4, 1 Cheshme Café 1/5
150. Kaukasisk lundsångare **Green Warbler** *Phylloscopus nitidus*
2 Abbandan Babolsar 24/4, 2 Miankaleh 25/4, 3 Dasht DOE 26/4, 1 Delbar 28/4, 2 Qaleh Bala 29/4
151. Basrasångare **Basra Reed Warbler** *Acrocephalus griseldis*
1 Ali Zoghayeli 21/4
152. Trastsångare **Great Reed Warbler** *Acrocephalus arundinaceus*
2 Abbandan Babolsar 24/4
153. Papyrussångare **Clamorous Reed Warbler** *Acrocephalus stentoreus brunescens*
4 Tavahe 20/4, 1 Mazrae Seh 20/4, 3 Ali Zoghayeli 21/4, 2 Shavoor River 21/4
154. Kaveldunsångare **Moustached Warbler** *Acrocephalus melanopogon mimicus*
4 Tavahe 20/4,

155. Busksångare **Blyth's Reed Warbler** *Acrocephalus dumetorum*
4 Mirza Bayloo 26/4
156. Rörsångare **Eurasian Reed Warbler** *Acrocephalus scirpaceus fuscus*
10 Ali Zoghayeli 21/4, 5 Abbandan Babolsar 24/4
157. Saxaulsångare **Sykes's Warbler** *Iduna rama*
2 Khar Touran 28/4, 1 Biyarjomand 29/4, 3 hotellet Semnan 30/4–1/5
158. Eksångare **Eastern Olivaceous Warbler** *Iduna pallida elaeica*
vanlig River Dez/Choga Zanbil 21/4, vanlig Helveh 22/4
159. Orientsångare **Upcher's Warbler** *Hippolais languida*
1 Mirza Bayloo 26/4
160. Grässångare **Zitting Cisticola** *Cisticola juncidis juncidis*
2 Tavahe 20/4
161. Streckad prinia **Graceful Prinia** *Prinia gracilis lepida*
tämligen vanlig – vanlig 20–21/4, smärre antal 22/4
162. Irakskriktrast **Iraq Babbler** *Turdoides altirostris*
6–8 Ali Zoghayeli 21/4
163. Afghanskriktrast **Afghan Babbler** *Turdoides huttoni*
2 Restaurant Gomide Talaii 20/4, 4 söder Mazrae Seh 20/4, tämligen vanlig dagens samtliga lokaler 21/4, tämligen vanlig längs vägen + Helveh 22/4
164. Svarthätta **Eurasian Blackcap** *Sylvia atricapilla*
1 Ali Zoghayeli 21/4, 1 Mulla Deh 30/4 (den senare högst troligt den lokala rasen *dammholzi*)
165. Ärtsångare **Lesser Whitethroat** *Sylvia curruca*
1 Morvarid Hotel 24/4, 1 Parvar South 30/4, 1 Mulla Deh 30/4, 2 Amin Abad 1/5
166. Mästersångare **Eastern Orphee Warbler** *Sylvia crassirostris jerdoni*
3 Ghez Qal'ea 26/4, 2 Til Abad 27/4, 3 Parvar South/frukost 30/4, 1 Amin Abad 1/5
167. Törnsångare **Common Whitethroat** *Sylvia communis icterops*
1 Abbandan Babolsar 24/4, 2 Dasht 26/4, 2 Ghez Qal'ea 26/4, 5 Mulla Deh 30/4, 1 längs vägen 1/5; kanske någon genomflyttande *communis*
168. Östlig sammetsätta **Ménétries's Warbler** *Sylvia mystacea mystacea*
5 Miankaleh 25/4
Östlig sammetsätta **Ménétries's Warbler** *Sylvia mystacea rubescens*
2 Helveh 22/4
169. Gärdsmyg **Eurasian Wren** *Troglodytes troglodytes troglodytes*
1 Kaverd-ravinen 30/4
170. Nötväcka **Eurasian Nuthatch** *Sitta europaea rubiginosa*
2 Tangrah 26/4
171. Klippnötväcka **Western Rock Nuthatch** *Sitta neumayer rupicola*
2 Lar 23/4, 5 Til Abad 27/4, 2 Parvar East 29/4, 1 Parvar South 30/4, 1 Parvar South/frukost 30/4, 1 Kaverd-ravinen 30/4, 2 Cheshme Café 1/5, 3 Tal Tangheh 1/5

Murkrypare, Tal Tangheh den 1 maj. Foto: Christer Jonasson

172. Murkrypare **Wallcreeper** *Tichodroma muraria muraria*
2 Kaverd-ravinen 30/4, 2–3 Tal Tangheh 1/5

173. Brun majna **Common Myna** *Acridotheres tristis*
2 Miankaleh 25/4, 4 Mirza Bayloo 26/4, [2 Teheran 1/5]
174. Rosenstare **Rosy Starling** *Pastor roseus*
1 Miankaleh 25/4, 12 längs vägen 27/4, 10 Delbar 28/4, 1 Khar Touran 28/4, 6 längs vägen 29/4
175. Stare **Common Starling** *Sturnus vulgaris*
20 längs vägen 23/4, 5 Morvarid Hotel 24/4, smärre antal 25/5, 3 Golestan NP 26/4, 1 Qaleh Bala 29/4, smärre antal 1/5; den lokala häckaren heter *nobilior* och troligen är det främst denna vi sett
176. Koltrast **Eurasian Blackbird** *Turdus merula*
3 Helveh 22/4, 1 Polur 23/4, 2 Qaleh Bala 27/4, 1 Qaleh Bala 29/4, 1 Mulla Deh 30/4, smärre antal + 1 sjungande Tal Tangeh 1/5

Trädnäktergal den 21 april. Foto: Bertil Casslén

177. Trädnäktergal **Rufous-tailed Scrub Robin** *Cercotrichas galactotes familiaris*
1 Tavahe 20/4, 1 Ali Zoghayeli 21/4, 1 Shavoor River 21/4, 4 River Dez/Choga Zanbil 21/4, 10 Helveh 22/4
178. Grå flugsnappare **Spotted Flycatcher** *Muscicapa striata*
12 Tangrah 26/4, 1 Mirza Bayloo 26/4
179. Rödhake **Robin** *Erithacus rubecula hyrcanus*
1 Tangrah 26/4
180. Blåhake **Bluethroat** *Luscinia svecica*
1 Mirza Bayloo 26/4, 1 Khar Touran 28/4,
181. Sydnäktergal **Common Nightingale** *Luscinia megarhynchos*
1 Helveh 22/4, 1 Polur 23/4, 1 Miankaleh 25/4, 1 Dasht 26/4, 1 Qaleh Bala 27/4, 2 Qaleh Bala 29/4, 1 längs vägen 1/5; raserna *africana* (häckare) och/eller *golzii* (genomflyttare)
182. Vitstrupig näktergal **White-throated Robin** *Irania gutturalis*
1 Dasht 26/4, 5 hannar + 1 bobyggande hona Parvar East 29/4, 8 Parvar South 30/4, 2 Parvar South/frukost 30/4, 3 Parvar Protected Area 30/4, 1 Amin Abad 1/5
183. Balkanflugsnappare **Semicollared Flycatcher** *Ficedula semitorquata*
2 honor + 1 hane Tangrah 26/4
184. Mindre flugsnappare **Red-breasted Flycatcher** *Ficedula parva*
14 Abbandan Babolsar 24/4, 1 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, 1 Morvarid Hotel 24/4, 12 Miankaleh 25/4, 100 Golestan NP 26/4 (vanlig på varje lokal – och ofta även mellan lokalerna), 6 Til Abad 27/4, 3 Qaleh Bala 27/4, 8 Delbar 28/4, 4 Qaleh Bala 29/4, 1 Semnan 1/5
185. Svart rödstjärt **Black Redstart** *Phoenicurus ochruros ochruros*
5 Lar 23/4, 1 Parvar South 30/4, 1 Parvar South/frukost 30/4, 1 Parvar Protected Area 30/4, 3 Amin Abad 1/5
186. Rödstjärt **Common Redstart** *Phoenicurus phoenicurus*
1 Helveh 22/4, 1 Abbandan Babolsar 24/4, 1 Miankaleh 25/4, 1 Sharoud 27/4, 1 Qaleh Bala 29/4, 1 Parvar South 30/4, 2 Mulla Deh 30/4, 1 längs vägen 1/5
Rödstjärt **Common Redstart** *Phoenicurus phoenicurus phoenicurus*
1 Abbandan Babolsar 24/4, 1 Miankaleh 25/4, 2 Golestan NP 26/4, 1 Til Abad 27/4, 1 Delbar 28/4, 2 Mulla Deh 30/4
Rödstjärt **Common Redstart** *Phoenicurus phoenicurus samamiscus*
1 hona (rasbestämd på lätet) Morvarid Hotel 24/4

Resans mest fotograferade fågel: stentrast vid Miankaleh den 25 april. Foto: Bertil Casslén (tv) och Christer Jonasson

187. Stentrast **Common Rock Thrush** *Monticola saxatilis*
1 Lar 23/4, 1 Miankaleh 25/4, 1 längs vägen + 2 Parvar East 29/4, 3 Parvar South 30/4, 2 Tal Tangeh 1/5
188. Blåstrast **Blue Rock Thrush** *Monticola solitarius solitarius*
1 längs vägen 23/4, 1 Til Abad 27/4
189. Buskskvätta **Whinchat** *Saxicola rubetra*
4 Til Abad 27/4
190. Vitgumpad buskskvätta **Siberian Stonechat** *Saxicola maurus variegatus*
1 hanne + 1 hona Abr 27/4
191. Svart buskskvätta **Pied Bush Chat** *Saxicola caprata*
1 Cheshme Majerad 28/4
192. Stenskvätta **Northern Wheatear** *Oenanthe oenanthe*
tämligen vanlig Elburz 23/4, 2 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4, 1 ex. 27/4, 4 Khar Touran 28/4, 4 Parvar East 29/4, 3 Parvar South 30/4, 2 Parvar South/frukost 30/4, 1 Tal Tangeh 1/5
193. Isabellastenskvätta **Isabelline Wheatear** *Oenanthe isabellina*
2 Mirza Bayloo 26/4, Ghez Qal'ea 26/4, 1 Til Abad 27/4, 4 Parvar East 29/4
194. Medelhavsstenskvätta **Black-eared Wheatear** *Oenanthe hispanica melanoleuca*
1 norr Polur 23/4, 1 Qaleh Bala 29/4, 1 hona (eller hybrid?) bobyggande i par med nunnehanne längs vägen 29/4
Medelhavsstenskvätta x Nunnestenskvätta **Black-eared Wheatear x Pied Wheatear** *Oenanthe hispanica x pleschanka*
2 Ghez Qal'ea 26/4, 1 längs vägen 29/4
195. Nunnestenskvätta **Pied Wheatear** *Oenanthe pleschanka*
4 Ghez Qal'ea 26/4, 3 hannar + 1 hona Til Abad 27/4, 1 (i par med medelhavshona, se ovan) längs vägen 29/4, 1 hanne Parvar Protected Area 30/4, 1 Amin Abad + 1 längs vägen 1/5
196. Orientstenskvätta **Variable Wheatear** *Oenanthe picata picata*
2 (1 par) Cheshme Majerad 28/4
197. Finschstenskvätta **Finsch's Wheatear** *Oenanthe finschii barnesi*
2 (1 par) Til Abad 27/4,
198. Persisk stenskvätta **Persian Wheatear** *Oenanthe chrysopygia*
1 Lar 23/4, 1 Parvar South 30/4, 1 Parvar South/frukost 30/4, 1 Cheshme Café 1/5
199. Strömstare **White-throated Dipper** *Cinclus cinclus caucasicus*
1 Kaverd-ravinen 30/4
200. Gråsparv **House Sparrow** *Passer domesticus*
vanlig, sedd dagligen; *hyrcanus* norr om Elburz-bergen, i övrigt *biblicus*
201. Spansk sparv **Spanish Sparrow** *Passer hispaniolensis transcaspicus*
2 Miankaleh 25/4, 10 Delbar 28/4, 1 Khar Touran 28/4
202. Tamarisksparv **Dead Sea Sparrow** *Passer moabiticus moabiticus*
15 (alla hannar och de flesta vid sitt bo) Helveh 22/4
203. Pilfink **Eurasian Tree Sparrow** *Passer montanus transcaucasicus*
3 Babolsar 23/4, 1 Afra Takht 24/4, 5 Dasht 26/4, 3 Qaleh Bala 29/4, 8 Qaleh Bala 29/4, 1 Semnan 1/5
204. Blek stensparv **Pale Rockfinch** *Carpospiza brachydactyla*
3 Delbar 28/4, 4 Cheshme Majerad 28/4
205. Stensparv **Rock Sparrow** *Petronia petronia exigua*
5 Emamzadeh Hashem 23/4, 2 Lar 23/4, 5 Parvar East 29/4, 15 Parvar South 30/4

206. Gulstrupig stensparv **Yellow-throated Sparrow** *Gymnoris xanthocollis transfuga*
1 River Dez/Choga Zanbil 21/4, vanlig (åtskilliga bon) Helveh 22/4
207. Snöfink **White-winged Snowfinch** *Montifringilla nivalis alpicola*
11 Parvar South 30/4
208. Gulärta **Yellow Wagtail** *Motacilla flava*
5 ex. 20/4, 3 Ali Chaab 21/4, 1 Morvarid Hotel 24/4, 2 Miankaleh 25/4, 1 Cheshme Majerad 28/4
Gulärta **Sykes's Wagtail** *Motacilla flava beema*
4 Ali Chaab 21/4 (troligen *beema*, snarare än *flava*)
Gulärta **Black-headed Wagtail** *Motacilla flava feldegg*
3 Tavahe 20/4
Gulärta **Yellow-headed Wagtail** *Motacilla flava lutea*
1 Tavahe 20/4, 1 Ali Chaab 21/4
209. Citronärta **Citrine Wagtail** *Motacilla citreola*
2 Cheshme Majerad 28/4
210. Forsärta **Grey Wagtail** *Motacilla cinerea*
3 Kaverd-ravinen 30/4, 3 Tal Tangeh 1/5
211. Sädesärta **White Wagtail** *Motacilla alba alba*
smärre antal – tämligen vanlig 23–25/5, 1 Dasht 26/4
Sädesärta **Masked Wagtail** *Motacilla alba personata*
2 Afra Takht 24/4, tämligen vanlig Golestan NP 26/4, smärre antal 27/4, 2 längs vägen 29/4, smärre antal 30/4, 1 längs vägen 1/5
212. Fältpiplärka **Tawny Pipit** *Anthus campestris*
1 Ghez Qal'ea 26/4, 1 längs vägen 29/4
213. Rödstrupig pipilärka **Red-throated Pipit** *Anthus cervinus*
5 Tavahe 20/4, 1 Ali Zoghayeli 21/4, 4 Miankaleh 25/4, 2 Cheshme Majerad 28/4
214. Vattenpiplärka **Water Pipit** *Anthus spinoletta coutellii*
1 Lar 23/4
215. Bofink **Common Chaffinch** *Fringilla coelebs coelebs*
3 Tangrah 26/4, 3 Ghez Qal'ea 26/4, vanlig Mulla Deh 30/4
216. Tujasteknäck **White-winged Grosbeak** *Mycerobas carnipes*
3 Amin Abad 1/5

Törstiga ökentrumpetare, dammen vid Delbar, Khar Touran den 28 april. Foto: Klaus Laimer

217. Ökentrumpetare **Trumpeter Finch** *Bucanetes githagineus crassirostris*
3 Delbar 28/4
218. Rosenfink **Common Rosefinch** *Carpodacus erythrinus*
4 Miankaleh 25/4, 1 Dasht DOE 26/4, 10 Delbar 28/4, 6 Cheshme Majerad 28/4, 20 Qaleh Bala 29/4, 7 längs vägen 29/4; troligen främst genomflyttande *erythrinus* men kanske också lokala *kubanensis*
219. Grönfink **European Greenfinch** *Chloris chloris chloris*
1 Tangrah 26/4, 1 Dasht DOE 26/4, 1 Ghez Qal'ea 26/4, 1 Mulla Deh 30/4
220. Ökenfink **Desert Finch** *Rhodospiza obsoleta*
5 Delbar 28/4
221. Hämpling **Common Linnet** *Linaria cannabina bella*
6 Lar 23/4, 6 Ghez Qal'ea 26/4, 2 Til Abad 27/4, 15 längs vägen 29/4, smärre antal 30/4, smärre antal Amin Abad 1/5

222. Steglits **Eastern Goldfinch** *Carduelis carduelis paropanisi*
25 Dasht DOE 26/4, 7 Ghez Qal'ea 26/4, 2 Til Abad 27/4, 3 Parvar East 29/4; gråhuvade, "östlig steglits", splitvarning!
223. Rödpannad gulhämpling **Red-fronted Serin** *Serinus pusillus*
1 Lar 23/4, 1 Ghez Qal'ea 26/4, 6 Til Abad 27/4, 2 längs vägen 29/4, 10 Parvar South 30/4, 6 Parvar South/frukost 30/4, tämligen vanlig Amin Abad 1/5, smärre antal Tal Tangeh 1/5
224. Grönsiska **Eurasian Siskin** *Spinus spinus*
1 Miankaleh 25/4
225. Kornsparv **Corn Bunting** *Emberiza calandra*
1 längs vägen 25/5, 2 längs vägen och 1 Dasht DOE 26/4
226. Klippsparv **Rock Bunting** *Emberiza cia par*
8 Lar 23/4, 1 Abr 27/4, 2 längs vägen + 4 Parvar East 29/4, 1 Parvar South 30/4, 2 Mulla Deh 30/4, smärre antal Amin Abad 1/5, smärre antal Tal Tangeh 1/5
227. Bergortolan **Grey-necked Bunting** *Emberiza buchanani*
12 Parvar South 30/4
228. Ortolansparv **Ortolan Bunting** *Emberiza hortulana*
1 Mirza Bayloo 26/4, 1 Dasht DOE 26/4, 3 Abr 27/4, 3 Cheshme Majerad 28/4, 6 längs vägen + 5 Parvar East 29/4
229. Svarthuvad sparv **Black-headed Bunting** *Emberiza melanocephala*
150 söder Helveh 22/4, 25 Helveh 22/4
230. Stäppsparv **Red-headed Bunting** *Emberiza bruniceps*
1 Dasht 26/4, 9 Dasht DOE 26/4, 1 Til Abad 27/4

Stäppsparv, Dasht den 26 april. Foto: Klaus Laimer

Libyan Jird, Mirza Bayloo den 26 april. Gnagaren är inte i bur; det är vi som är innanför stängslet. Foto Klaus Laimer

Däggdjur

1. Fälthare **European Hare** *Lepus europaeus*
1 Helveh 22/4, 1 Miankaleh 25/4, 3 Khar Touran 28/4
2. Afghansk piphare **Afghan Pika** *Ochotona rufescens*
1 Til Abad 27/4, 3 Parvar East 29/4, 10 Parvar South/frukost 30/4
3. Brun råtta **Brown Rat** *Rattus norvegicus*
1 hotellet Afra Takht 23/4, 1 Afra Takht 24/4
4. Rödräv **Red Fox** *Vulpes vulpes*
1 Tangrah 26/4, 1 Ghez Qal'ea 26/4

Tassavtryck troligen av varg. Parvar East den 29 april. Foto: Anders Liwendahl

- Varg **Wolf** *Canis lupus*
troligt spår Parvar East 29/4
5. Indisk mungo **Indian Grey Mongoose** *Herpestes edwardsii*
1 längs vägen 20/4, 1 längs vägen 22/4
 6. Asiatisk vildåsna **Persian Onager** *Equus hemionus onager*
2 + 2 Khar Touran 28/4

7. Vildsvin **Wild Boar** *Sus scrofa*
7 på väg in i parken och 25 på väg ut ur parken Golestan NP 26/4
8. Besoarget **Persian Ibex** *Capra aegagrus*
8 Lar 23/4, 55 DOE, Parvar Protected Area 30/4
9. **Libyan Jird** *Meriones libycus*
1 Mirza Bayloo 26/4

Persian Racerunner, KharTouran den 28 april. Foto: Bertil Casslén

Kräldjur och amfibier

Tack till Bertil Casslén för hjälp med artlistan

1. Kaspisk bäcksköldpadda **Stripe-necked Terrapin** *Mauremys caspica*
1 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4
2. **Mesopotamian Spiny-tailed Lizard** *Uromastix loricatus*
1 Choga Zanbil 21/4
3. **Caucasian Agama** *Paralaudacia caucasia*
2 Lar 23/4
4. **Persian Racerunner** *Eremias persica*
1 Khar Touran 28/4
5. **Grey Toad Agama** *Phrynocephalus scutellatus*
1 Khar Touran 28/4
6. Rutsnok **Dice Snake** *Natrix tessellata*
2 Lapoo Zaghmarz Wetland 24/4
7. Sjögroda **Eurasian Marsh Frog** *Pelophylax ridibundus*
tämligen vanlig Mazrae Seh 20/4, vanlig Ali Zoghayeli 21/4, mängder hörda Afra Takht 23/4, vanlig 24/4

Grey Toad Agama, Khar Touran den 28 april. Foto: Bertil Casslén

Östlig sammetshättasitta, Miankaleh den 25 april. Foto: Christer Jonasson

Rosenstare, KharTouran den 28 april. Foto: Christer Jonasson